

מבצע "רוצץ" - 8 אפר' 68

כ ל י

1. פעולות צה"ל כנגד בסיסי המחבלים בכראמה ובאזור צפי ב-21 מרס 68 אילצו את המחבלים להסיג את בסיסיהם אל מורדות ההרים מזרחה, אולם גם לאחר זאת לא פסקה פעילותם. בין השאר המשיכו אזור הערבה, ישוביו ומפעליו להיות מטרה לפעילות מחבלים. זאת ועוד - ידיעות שהגיעו לידינו מסרו על הכנות של בסיס "החזית העממית לשחרור פלשתיין" בעקבה, לפעילות נרחבת באזור אילת והערבה.

2. בסיוור אוויר שנערך בשבת, ה-6 אפר' 68, נתגלו מספר מבנים ואוהל ב-נ"צ 2030-0078 שבואדי דנא. הידיעות מסרו כי במקום שוהה קבוצת מחבלים שמנתה 13 איש. כן ידוע היה על הימצאות קבוצת מחבלים מאנשי "החזית" לה יוחסו מעשי המיקוש באזור באר-אורה, בוואדי מהחדי ב-נ"צ 1582-9033.

3. הוחלט להשמיד ולטהר 2 בסיסים אלה, בעזרת כוח שיונחת במסוקים בשעות היום ושיסוג לאחר שיניח מוקשים נ"א ו-נ"ט ב-2 המקומות, תוך התחשבות בכך שבאזור מצויים כוחות מ-חט" 4 הירדנית, חט' תגבורת סעודית ומשמרות סיוור.

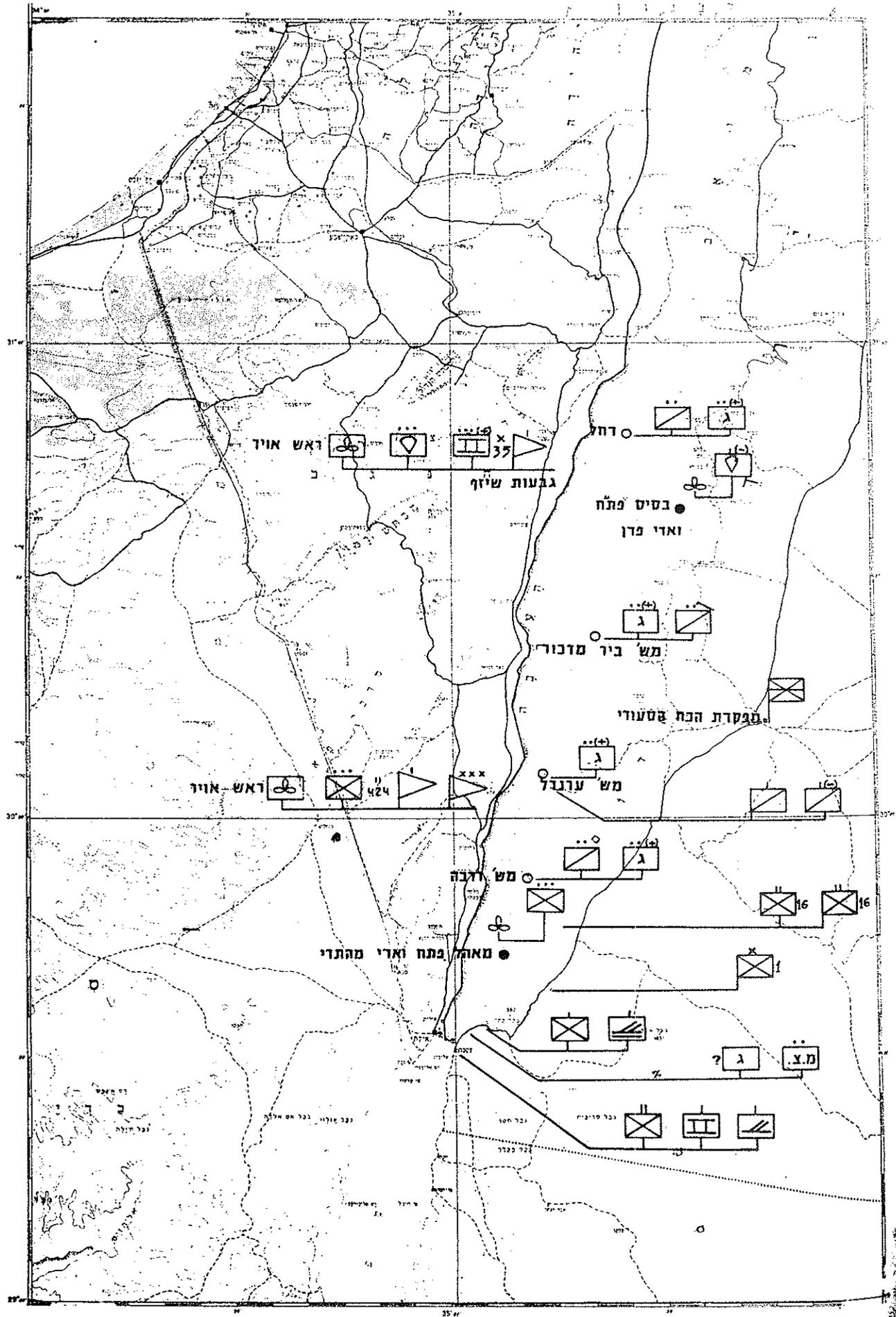
ה ה כ ו ת

4. משימת הפשיטה הוטלה על פלוגת חי"ר מוצנח - 90 חיילים - מ-חט" 35 בפיקוד רס"נ ש ועל פלוגת סיוור - 60 לוחמים - מ-יח" 424 בפיקוד רס"נ פואד. בנוסף להם הוטל על מח' טנקים (4 טנקי פטון) בפיקוד מ"פ מ-חט" 401 טרן בן-חנן, לחסום את הכניסה המערבית של ואדי פדן.

5. כוחות נוספים שהיו קשורים לפעולה היו כוחות גב"ש, גוש אילת ובו פל" חי"ר, פלוגה מוקטנת מ-יח" 424, מח' טנקים "שוט" וסוללת דגם ד.

6. ח"א העמיד לפעולה 10 מסוקים ס-58 חמושים ב-מא"גים, 2 מטוסי "סופר-פרלון" ומסוס ממטר. כן נכון היה ח"א ליתן סיוע התקפי במידה שידרש על צירי עקבה - כרך ועקבה - צפי - ציר הערבה ואף עמוק יותר.

7. נוהל קרב החל ב-3 אפר' 68. ב-6 בחודש קוימה קב' פקודות בפיקוד. ולמחרת אישר ה-רמטכ"ל התכנית. כל אותו זמן אומנו אנשי יח" 424 בהפעלה מתוך מסוקים. ובוצע מאמץ איסוף על-ידי פיקוד הדרום באמצעות מטוסים קלים לחציית שכיסו את כל אזור הערבה. בהקשר זה יצוין כי המחבלים שבואדי מהחדי חשדו כנראה בעומד להתרחש לאחר שמסוס קשור' חג מעליהם ביום השבת ומכל מקום הסתלקו.

מרחם מס' 47: מבצע "רוצץ" 8 אפר' 68.

8. בליל ה-"ע" נערכו הכוחות בשדות התעופה. מח' הסנקים של בן-חנן הורדה כמובילים מרפיה לגבעות שיזף וה-חפ"ק של הפיקוד ושל חט' 35 החייצבו במעלה גרופית, כאשר התנועות נעשות בלא אורות ותוך שמירת דממת אלוט.
9. שעת ה-"ש" נקבעה בתחילה ל-080522 אולם בשל ערפילים שעלולים היו להקשות על הסיוע ההתקפי באם יירש, נדחתה לשעה 1100. בשעה 0950 המריאו המסוקים מעקרון ומחצרים ובשעה 1100 נחתו במקביל ביעדיהם.
10. 4 מסוקי ס-58 נושאים כוח מ-חט' 35 כשמוביל אותם מפקד טייסת 124 סא"ל אליעזר כהן ("צ'יטו") הגיעו אל ואדי דנא, באיגוף מצפון בלא שנתגלו בזמן טיסתם. הם נחתו ב-4 נקודות:- חפ"ק של שי עם עוד 2 חיילים בנקודה 1, 6. אנשי כוח הרחק בנקודה 2 וכוח ההסתערות בפיקוד ה-מ"פ נחיק בנקודה 4. כוח שהיה צריך להיות מונחת בנקודה 3 לא איתר את מקומו ונחת הרחק משם. לאחר מכן התרוממו 2 מסוקים וחזרו לראש האוויר, בעוד 2 נשארו להיפוי.
11. 5 דקות מהנחיתה הבחין שי במספר אהלים ושמיות במעלה צוקים מעליו וצפונית ממנו. כן הבחין במספר אנשים שדלגו למקום ההוא ובמספר מבנים. הוא הורה לבדוק את הבתים באש ומשלא הוגב על אש זו הניח שהם ריקים. בינתיים הגיע למקום, מקץ כחצי שעה, כוח העתודה. בתחילה חשב שי להנחיתו במעלה הצוקים כדי שיטהרו את אזור האהלים כלפי מטה; אולם בשל חנאי השטח לא יכלו המסוקים לנחות שם והכוח שהיה בפיקוד ה-מג"ד הונחת בסופו של דבר בתחית הוואדי.
12. עם בוא ה-מג"ד, התפצל כל הכוח לשניים. ה-מג"ד נע לעבר הבתים, בעוד שי ונחיק החלו לשפס במדרון התלול אל האוהלים ומערות שנראו על ידם. כשנחיק הגיע לפתח אחת המערות זרק לתוכה רימון, נורה ממנה צרור. נחיק נכנס למערה פנימית, אך יצא ממנה לפקודת שי והמערה הוכנה לפיצוץ. במקביל הוכנו בית ואוהל שלידו לפיצוץ.
13. בשעה 1205 החלו הבלנים להטמין 8 מוקשי נ"ט ו-4 מוקשי נ"א ממולכדים, מערבית ומזרחית לדרך הוואדי. כשעה לאחר מכן החל רמ"ט הפיקוד ללחוץ על גמר הביצוע ועל פינוי הכוחות. בעקבות לחצו פוצצה המערה על יושביה והכוח שעסק בזאת ירד וחבר עם כוח ה-מג"ד, אשר פוצץ את הבית. בשעה 0120 החל הכוח להחפנות במסוקים לעבר ראש האוויר. עד לאותה שעה ניסו המסוקים לאתר בורחים, אך לא הצליחו בזאת.

14. במקביל לפעולת אנשי חט' 35 פעלו אנשי יחידה 424. הם הגיעו ב-4 מסוקים לאזור הפעולה כדלק
נכנסים בשעה 1055 לחוף האזור ממזרח. החכניה של פואד היתה להנחית 2 מסוקים במפגש
הוואדיות ו-3 לחסימות. גם פה לא איפשר השטח לנחות, אלא בקרקעית הוואדי ופואד עצמו
החליט להישאר ב-חפ"ק מוטס באוויר כשהוא מוריד לקרקע את ה-מ"פ פדי ועמו 2 צוותים, בני
14 אנשים.

15. פדי הציב חסימה לכיוון מערב ובה מא"ג ו-דרנ"ט והמשיך להתקדם באיטיות בחיפוי רתק של
מא"ג נוסף ו-מרג' 52 מ"מ. השטח היה ריק מאדם, אך נמצאו בו עקבות של 5 אנשים נעולי נגד.
קומנדו, 10 פחי מים, חבית ריקה, ארגז כדורי 9 מ"מ ותרמילים ריקים. כן נמצאו 2 חלקי
צמיג שאמתו כי אכן אלה היו מבצעי המקושים, מאחר והם השתמשו בצמיגים למטרות שטוש בקי
ההנחה.

16. בעוד חלק מהכוח ממשיך לסרוק מזרחה, הוחל בהנחת מוקשים לרוחב 2 הוואדיות, על-ידי כוח
הנדסה בפיקוד קה"נ פיקודי ובאבטחה צמודה. הוטמנו בקרקע 10 מוקשי נ"ט ו-9 נ"א.
בשעה 1345 יצא הכוח מהשטח.

17. בנוסף לכוחות הנ"ל הוכנס לפעולה גם כוח הטנקים בפיקוד בן-חנן. עם "ש" ניתנה לבן-חנן
הוראה להזיז את 4 הטנקים שלו מגבעות שיזף לנחל ערבה, על-מנת לחסום את מבואו המערבי של
וואדי פדן ולקדם פני כוח סוור או כוח אחר העלול להתערב. מאחר ודבר כזה לא ארע, יצא
בן-חנן עם יציאת המסוקים מהשטח לעבר גבעות שיזף.

18. הירדנים הבחינו בטנקים של בן-חנן וסברו כי צה"ל מבצע שוב משהו כדוגמת הפשיטה על צא"ר
ופיפי ב-21 מרץ 68 (מבצע "אסותא"). הסתבר שרק בשעה 1230 הם הבחינו שזו פעולה נגד החבלים
שבאזור חמרא - אל-פאדן כלבד.

תוצאות

19. 5 מחבלים נהרגו במערות ו-2 נוספים עלו על מוקש בנוסעם בג'יפ בוואדי פדן למחרת יום הפעולה
(1 מהם נהרג וחברו נפצע).

20. הצלחת המבצע לא נמדדה במספר האבדות של המחבלים שנגרמו בו, אלא באפקט הפסיכולוגי שלו
על ארגוני הטרור והחבלה וממשלת ירדן. המחבלים נאלצו להתפזר ולהסתתר ולהיות חסרי כושר
גם בשטחים שלהם, דבר שהביא לירידה במספר מעשי החדירה והחבלה באזור הערבה.